

R E G I E O R G A A N

Geesteswetenschappen

Vervolgrapport 2015

inzake

monitoring

Duurzame Geesteswetenschappen

Aan

Mw. dr. M. Bussemaker,

Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

1 juli 2016

Regieorgaan Geesteswetenschappen

Achter de Dom 20

3512 JP Utrecht

www.regiegeesteswetenschappen.nl

secretaris@regiegeesteswetenschappen.nl

INHOUDSOPGAVE

0. Hoofdpunten van het rapport.....	1
1. Vervolg eindrapport Duurzame Geesteswetenschappen.....	4
2. Tranche Duurzame Geesteswetenschappen 2015.....	6
3. Actieplan "Meer goedopgeleide leraren in de schooltalen"	14
Bijlage 1: Aangepast Instellingsbesluit	17
Bijlage 2: Specificatie facultaire lasten DGW 2015 en saldi ultimo 2015	21
Bijlage 3: Specificatie toewijzingen, saldi en lasten 2015 actieplan "Meer goedopgeleide leraren in de schooltalen"	23
Bijlage 4: Regeling persoonlijke budgetten researchmasterstudenten per 2016.....	24
Bijlage 5: Omvang en bijdragen landelijke onderzoekscholen 2017-2021	26

0. HOOFDPUNTEN VAN HET RAPPORT

In het aangepaste Instellingsbesluit Commissie Regieorgaan Geesteswetenschappen (bijlage 1) is in artikel 2, lid 2, sub d, als taak van het Regieorgaan vermeld "uitvoering geven aan de monitoring en eindevaluatie van de gefinancierde activiteiten". Volgens artikel 7, lid 4, van het (aangepaste) besluit dient het Regieorgaan met ingang van 2011 tot en met 2016 jaarlijks voor 1 juli een rapportage uit te brengen waarin verslag wordt gedaan van de uitkomsten van de monitoring.

De eindevaluatie is opgenomen in het "Eindrapport inzake monitoring en evaluatie Duurzame Geesteswetenschappen" dat op 1 mei 2015 aan de minister van OCW is aangeboden. Het onderhavige rapport bevat de vervolgrapportage over 2015. Na het uitbrengen van de eindevaluatie kan deze rapportage worden beperkt tot de financiële ontwikkelingen met betrekking tot de *facultaire* activiteiten Duurzame Geesteswetenschappen en zowel de inhoudelijke als de financiële ontwikkelingen ten aanzien van de *landelijke* activiteiten Duurzame Geesteswetenschappen in 2015.

Het rapport is in de eerste helft van 2016 voorbereid en opgesteld door de Commissie Regieorgaan Geesteswetenschappen, die momenteel de volgende leden kent:

Prof. dr. F.P. van Oostrom, tevens voorzitter, prof. dr. D.F.J. Bosscher, mw. prof. dr. W. Otten en drs. L.W. van Ruijven. De secretaris is D. Smit MA.

Dr. B.P.F. Al was tot aan zijn overlijden op 19 december 2015 lid van het Regieorgaan.

Hieronder worden de voornaamste bevindingen en aanbevelingen van het Regieorgaan ter inleiding samengevat.

1. Bij brief van 29 juni 2015 geeft de minister aan de in het eindrapport van het Regieorgaan voorgestelde verdeling van de middelen Duurzame Geesteswetenschappen in 2016 te zullen aanhouden. Het Regieorgaan is verheugd over het besluit van de minister bij brief van 10 mei 2016 om de middelen ook vanaf 2017 geoormerkt toe te kennen ten behoeve van het versterken van de geesteswetenschappen. Ofschoon de minister te kennen heeft gegeven dat de verdeling van de middelen over de universiteiten mede gelet op het tweede deel van de Talenvisie nog beperkt zou kunnen wijzigen in 2017 en de jaren daarna, hoopt het Regieorgaan dat de toekenning van middelen voor 2017 tijdig in 2016 kan plaatsvinden gelet op het doorlopen van aanstellingen bij de universiteiten.
2. De VSNU, het DLG en het Regieorgaan Geesteswetenschappen hebben op 20 januari 2016 het eerste deelrapport van de nadere visie op de talen binnen de geesteswetenschappen aangeboden aan de minister, als vervolg op het initiële rapport uit 2014. Dit deelrapport gaat onder meer in op de wijzigende belangstelling van studenten, de ontwikkeling van een tweejarige educatieve master die ook openstaat voor studenten uit brede en multidisciplinaire bachelors, de ontwikkeling van tweejarige selectieve masters in de talen en een procesvoorstel bij voornemens tot opheffing van unica en unieke specialisaties. De vraag hoe de instroom in de (school)talenopleidingen kan worden vergroot en hoe de kwaliteit van de desbetreffende disciplines het best kan worden gegarandeerd, behoeft nadere uitwerking. De drie gremia werken momenteel aan een vervolgrapport.
3. Tegenover de basistoewijzingen Duurzame Geesteswetenschappen 2015 aan faculteiten van in totaal k€ 13.191,3 stonden lasten ten bedrage van € 13.532,1. Dit houdt in dat het cumulatieve saldo op de facultaire basistoewijzingen verder is geslonken, van 832,0 ultimo 2014 naar 491,2 ultimo 2015. Zie in dit verband hoofdstuk 2 en bijlage 2.
4. Het Regieorgaan Geesteswetenschappen beschikte in 2015 over een werkingsbudget (apparaatsbudget) ten bedrage van € 167.185. De lasten bedroegen in totaal € 99.316. Het Regieorgaan is voornemens om van het saldo van € 67.869 een bedrag van € 46.611 te reserveren voor het in 2016 te voltooien project *The Academic Value of Internships in Master Programs* van de Universiteit Maastricht en € 21.258 te bestemmen voor (extra) financiering van de landelijke onderzoekscholen in 2017-2021.

5. In het kader van het gezamenlijke promotieprogramma van NWO en het Regieorgaan zijn in 2015 21 excellente jonge onderzoekers aangesteld, verdeeld over negen universiteiten. Het betrof een in eerste instantie niet voorziene ronde, waarvoor NWO en het Regieorgaan met het oog op de continuïteit middelen hebben vrijgemaakt.
6. De ontwikkeling van een instrumentarium voor de beoordeling van de kwaliteit van geesteswetenschappelijk onderzoek is na een periode van vertraging in het najaar van 2014 weer opgepakt. Het project kan binnen de oorspronkelijk voorziene begroting van k€ 367 worden voltooid; het instrumentarium is naar verwachting eind 2016 gereed.
7. Het in 2013-2014 gestarte programma "Masterlanguage" (www.masterlanguage.nl) is in volle gang. De deelnemende studenten en docenten zijn tevreden en inmiddels neemt ook de belangstelling toe: waar in de eerste vier semesters sprake was van gemiddeld 73 inschrijvingen, bedraagt dat aantal 100 in het tweede semester van het cursusjaar 2015-2016. Het Regieorgaan kan zich vinden in de nieuwe opzet, waarbij een vaster en herkenbaarder programma zal worden aangeboden. Wel is nog winst te behalen bij de voorlichting aan bachelorstudenten.
8. De totale bezetting aan vakdidactisch meesters in het kader van "Meesterschap in vakdidactiek" (vakdidactiekgw.nl) bedroeg in 2015 6,55 fte. Enkele plaatsen zijn nog vacant: de Rijksuniversiteit Groningen heeft nog geen geschikte vakdidacticus Frans kunnen aanstellen en begin 2016 is de Universiteit Leiden een gewijzigde procedure gestart voor een hoogleraar Tweedetaalverwerving. In 2015 heeft ook de Universiteit van Tilburg zich aangesloten bij de activiteiten die onder de vlag van de Vakdidactiek geesteswetenschappen worden ontwikkeld.
9. Op 1 oktober 2014 vond de feestelijke start van het vakdidactische promotieprogramma "Dudoc-Alfa" plaats. Van de 14 gestarte deelnemers zijn er momenteel nog 13 actief, die allen toewerken naar een promotie. Op 9 april 2016 werd de uitwisselingsdag "Dudoc Alfa: 1,5 jaar op weg" georganiseerd, waar nagenoeg alle promovendi de voortgang van hun onderzoek presenteerden. De concrete projecten en het programma van de uitwisselingsdag worden uitgelicht op vakdidactiekgw.nl.
10. Met ingang van 2015 is de regeling inzake persoonlijke budgetten voor researchmasterstudenten gewijzigd, met dien verstande dat de geldstroom nu rechtstreeks tussen het Regieorgaan en de onderzoekscholen loopt. Het Landelijk Overleg van Geesteswetenschappelijke Onderzoekscholen (LOGOS), het DLG en het Regieorgaan zijn overeengekomen de regeling met ingang van 2016 verder te vereenvoudigen, in lijn met de bevindingen van het eindrapport. Zie bijlage 4. Het Regieorgaan is voornemens het saldo 2015 van het budget voor persoonlijke budgetten researchmasterstudenten ad € 53.660 te reserveren om eventuele jaartekorten van die nieuwe regeling te kunnen opvangen.
11. Uit een evaluatie in 2015 blijkt dat het DLG tevreden is over de kwaliteit en de meerwaarde van de landelijke onderzoekscholen. Begin 2016 heeft het DLG de indeling ervan in grote en kleine instituten herijkt, waarbij is gekeken naar de aantallen ingeschreven researchmasterstudenten, promovendi en seniorleden. Zie bijlage 5. Hoewel het uitgangspunt was dat het totaalbudget Duurzame Geesteswetenschappen voor dit doel, zoals voorgesteld in de eindrapportage ongewijzigd zou blijven, is het Regieorgaan thans voornemens een reservering van in totaal k€ 55,5 te treffen om jaarlijks een extra bijdrage van k€ 11,1 te kunnen toekennen in de jaren 2017 tot en met 2021.
12. Bij brief van 10 juni 2014 stemde het ministerie in met het actieplan "Meer goedopgeleide leraren in de schooltalen" en werden de middelen voor 2014 en 2015 toegekend; bij brief van 25 november 2015 besloot het ministerie vervolgens over de middelen voor 2016. Op 27 november 2015 werd de voortgang van de projecten besproken tijdens een uitwisselingsdag met zo'n 40 deelnemers van alle aangesloten universiteiten. Mede gezien het in bijlage 3 vermelde hoge cumulatieve saldo ultimo 2015 is het Regieorgaan voornemens de vervolgrapportage annex de eindrapportage voor deze projecten per oktober 2017 uit te brengen. Zie in dit verband hoofdstuk 3.
13. Het voornemen bestaat om het Regieorgaan Geesteswetenschappen per 1 januari 2017 te transformeren in een Programmabureau Duurzame Geesteswetenschappen, dat ten minste tot en met 31 december 2018 zal zorgen voor de afwikkeling van de bestaande landelijke projecten en de

monitoring van het project "Meer goedopgeleide leraren in de schooltalen". Ook zal het programmabureau de rol van het Regieorgaan als onafhankelijk adviseur bij het voornemen tot stopzetting van een unieke opleiding of specialisatie, voortzetten. Het programmabureau zal bestaan uit de huidige voorzitter en secretaris van het Regieorgaan en kan in voorkomend geval extern advies inwinnen.

1. VERVOLG EINDRAPPORT DUURZAME GEESTESWETENSCHAPPEN

Vooraf

Leidend voor het proces Duurzame Geesteswetenschappen (DGW) in de afgelopen jaren is geweest het advies inzake Implementatie Duurzame Geesteswetenschappen dat het Regieorgaan op 23 juni 2010 aan de toenmalige staatssecretaris van OCW heeft aangeboden. In de jaren 2011 tot en met 2014 zijn door het Regieorgaan jaarlijks tussenrapportages uitgebracht over de uitvoering door de geesteswetenschappelijke faculteiten van de in dat advies vastgelegde beleidsvoornemens in het daaraan voorafgaande jaar. Op basis van de ontwikkelingen *tot en met 2014* is – conform de opdracht – per 1 mei 2015 het "Eindrapport inzake monitoring en evaluatie Duurzame Geesteswetenschappen" aan de minister aangeboden. Dat rapport bevat zowel de uitkomsten van de tussenrapportage 2014 als de gevraagde eindevaluatie, alsmede voorstellen voor toekomstige maatregelen op het terrein van de geesteswetenschappen. De voornoemde voorstellen hebben betrekking op de periode na 2015. Het jaar 2015 vormt het laatste jaar van het initiële proces Duurzame Geesteswetenschappen. De onderhavige rapportage die op dat jaar betrekking heeft, vervult als het ware een brugfunctie naar de nieuwe situatie met ingang van 2016.

Hierna wordt eerst teruggekeken op de belangrijkste vervolgstappen na het uitbrengen van het eindrapport. Daarna wordt kort aandacht besteed aan de wijze waarop de onderhavige vervolgrapportage is voorbereid.

Hoofdpunten eindrapport

Het Regieorgaan heeft in zijn eindrapport geconstateerd dat er tijdens het proces DGW belangrijke resultaten zijn geboekt ten aanzien van de in het rapport Duurzame Geesteswetenschappen gesignaleerde knelpunten, maar dat niet kan worden gesteld dat thans over de gehele linie een duurzame situatie is ontstaan. Ook ondersteuning van de betrokken faculteiten na 2015 met DGW-middelen wordt nodig geacht. In verband hiermee zijn in het eindrapport de volgende voorstellen gedaan:

- 1) Voortzetting van de instellingsoverschrijdende projecten na 2015 à (minimaal) k€ 3.470 per jaar. De gelden voor deze projecten waren na 2016 te verstrekken via een daartoe in het leven te roepen "Programmabureau Duurzame Geesteswetenschappen".
- 2) Jaarlijkse, structurele toewijzing aan faculteiten met ingang van 2016 van in totaal k€ 12.730, via geormerkte vastlegging in de rijksbijdragen van de instellingen.

Bij brief van 20 augustus 2015 heeft het ministerie van OCW aan het Regieorgaan bericht dat de middelen Duurzame Geesteswetenschappen voor 2016 worden verdeeld conform het voorstel van het Regieorgaan in zijn eindrapport. Over de verdeling in 2017 wordt – volgens dezelfde brief – pas besloten nadat de minister van OCW de reactie op de Talenvisie en de eindrapportage van het Regieorgaan heeft besproken met de Tweede Kamer.

In haar brief van 10 mei 2016 aan de Tweede Kamer heeft de minister haar bovengenoemde besluit voor 2016 herhaald met daarbij de kanttekening dat de toewijzingen aan de instellingen geormerkt zijn en dat zij daarmee hun in gang gezette beleid kunnen voortzetten en de plannen die zijn opgesteld voor de periode 2016-2020 kunnen uitvoeren.

Verantwoording over de besteding van de facultaire DGW-middelen dient in het jaarverslag van de instellingen plaats te vinden. Voor de landelijke projecten zal het Regieorgaan in 2016 nog het beheer, de monitoring en de rapportage uitvoeren. Voor 2016 en de jaren daarna acht de minister het belangrijk dat ook wordt ingezet op de zorgen over de landelijke samenwerking die uit de eindrapportage van het Regieorgaan naar voren komen. De regie over de samenwerkingstrajecten zal worden gehandhaafd via het Programmabureau Duurzame Geesteswetenschappen dat – conform de desbetreffende aanbeveling in het eindrapport van het Regieorgaan – de resterende taken van het laatstgenoemde orgaan met ingang van 2017 zal overnemen.

In dezelfde brief houdt de minister de mogelijkheid open om vanaf 2017 zo nodig nadere afspraken te maken om de landelijke aanpak van versterking van de schooltalen in gang te zetten. Dat kan betekenen dat de verdeling van de DGW-middelen over de universiteiten nog beperkt zou kunnen wijzigen in 2017 en de jaren

daarna. De middelen zullen echter ook vanaf 2017 geoormerkt worden toegekend, gericht op de versterking van de geesteswetenschappen.

Het Regieorgaan heeft in zijn eindrapport een bredere benadering bepleit dan weergegeven in de "Toekomstvisie voor de talen binnen de geesteswetenschappen in Nederland", die in 2014 door de VSNU, het DLG en het Regieorgaan is opgesteld en aan de directeur HO&S van OCW is aangeboden. Bij haar brief van 3 maart 2015 aan de Tweede Kamer en haar brief van 7 april 2015 aan de voorzitter van de VSNU verwoordde ook de minister de behoefte aan een uitwerking. Na de eerste bijeenkomst op 13 april 2015 hebben de VSNU, het DLG en het Regieorgaan diverse vergaderingen gehouden om te komen tot een vervolgrapport. E.e.a. heeft geresulteerd in de "Nadere toekomstvisie talen" die bij brief van 20 januari 2016 aan de directeur HO&S van het ministerie van OCW is aangeboden. Blijkens die brief gaat het uitdrukkelijk om een deelrapportage. Het DLG, de VSNU en het Regieorgaan werken momenteel verder aan een aanvullende rapportage.

Meer goedopgeleide leraren in de schooltalen

De taak van het Regieorgaan is in 2013 uitgebreid met bevordering van een toename van het aantal studenten dat wordt opgeleid tot leraar in de tekortvakken Nederlands, Engels, Frans, Duits en Klassieke talen. De minister heeft voor dit doel voor de periode 2013 tot en met 2016 een budget van in totaal € 4 miljoen (excl. salarismaatregelen) beschikbaar gesteld. Conform het aangepaste instellingsbesluit dient het eindrapport voor deze nieuwe werkzaamheden uiterlijk per 1 september 2016 te worden opgeleverd. De planvorming voor het project in verband met de lerarentekorten heeft geresulteerd in het actieplan "Meer goedopgeleide leraren in de schooltalen" dat op 15 mei 2014 aan de minister van OCW is aangeboden en bij brief van 10 juni 2014 is goedgekeurd. Toekenning van projectgelden geschiedde vooralsnog alleen voor de jaren 2014 en 2015 onder de aantekening dat de minister in 2015 een "besluit zal nemen over de toekenning van de resterende middelen voor 2016". Op basis van een voorstel van het Regieorgaan en een voortgangsgesprek tussen de directeur HO&S en het Regieorgaan is door eerstgenoemde bij brief van 25 november 2015 besloten de resterende middelen voor 2016 toe te kennen. Helaas moet thans worden vastgesteld dat het door de vertraagde start van de diverse projecten niet mogelijk is het eindrapport voor deze projecten voor 1 september 2016 uit te brengen. Zie verder hoofdstuk 3 van dit rapport, waarin een globale beschrijving van de huidige stand van zaken wordt gegeven. Mede gezien het in bijlage 3 vermelde hoge cumulatieve saldo ultimo 2015 is het Regieorgaan voornemens de vervolgrapportage annex de eindrapportage voor deze projecten per oktober 2017 uit te brengen.

Vervolgrapport 2015

Ter voorbereiding van het onderhavige vervolgrapport heeft het Regieorgaan de faculteiten per 1 april 2016 gevraagd om een technische rapportage ten behoeve van de monitoring 2015. Het format hiervoor is – zonder vooroverleg met de directeuren bedrijfsvoering van de betrokken faculteiten – op 16 december 2015 door het Regieorgaan aan de Colleges van Bestuur, decanen en directeuren bedrijfsvoering toegezonden. Aangezien het format een vereenvoudigde versie is van het format van voorgaande jaren is overleg hierover met de directeuren bedrijfsvoering niet nodig geacht

2. TRANCHE DUURZAME GEESTESWETENSCHAPPEN 2015

De toekenningen Duurzame Geesteswetenschappen 2015 zijn primair gebaseerd op het Advies inzake Implementatie Duurzame Geesteswetenschappen van 23 juni 2010. Daarnaast moet rekening worden gehouden met de bijgestelde bestedingsplannen 2012-2015 die bij brief van 31 december 2011 aan de toenmalige staatssecretaris zijn aangeboden en waarmee deze akkoord is gegaan. De uiteindelijke toewijzing van het voor 2015 beschikbare bedrag en de daar tegenover in 2015 gerealiseerde lasten zijn samengevat in de volgende tabel.

Tabel 1: Toewijzingen en lasten Duurzame Geesteswetenschappen 2015 (bedragen x € 1.000; afgerond)

Bestedingsdoel	Toewijzing 2015 incl. salaris- maatregelen t/m 2014	Salaris- maatregelen 2015	Totaal toewijzing 2015	Lasten 2015
1. Facultaire basistoekenningen cf. Advies 23-06-2010	12.000		12.000	
2. Idem, loonbijstellingen t/m 2014	986		986	
3. Idem, loonbijstellingen 2015		205	205	
4. <i>Facultaire basistoekenningen incl. loonbijstellingen (= 1 + 2 + 3)</i>	12.986	205	13.191	13.532
5. Landelijke onderzoekscholen	171	3	174	185
6. Persoonlijk budget ReMa-studenten	257	4	261	207
7. NWO-promotieplaatsen	pm	pm	pm	1.600
8. Regieorgaan	165	2	167	99
9. Landelijke samenwerking	2.108	33	2.141	2.040
Totaal	15.687	247	15.934	17.663

(NB. Het Totaal toewijzing 2015 van k€ 15.934 komt overeen met het door OCW opgegeven bedrag van € 17.351.839 minus € 1.417.607 t.b.v. de projecten "Meer goedopgeleide leraren in de schooltalen").

Ter toelichting dient het volgende.

Ad 4: Facultaire basistoekenningen

De lasten 2015 in verband met de *facultaire basistoekenningen* voor dat jaar van in totaal € 13.532,1 worden in tabel 2 naar bestedingsdoelen gespecificeerd en in relatieve zin vergeleken met de toekenningen conform het Implementatieadvies (zie blz. 59 van dat advies) en met de bijgestelde bestedingsplannen 2012-2015 waarmee OCW de facto akkoord is gegaan bij brief van 7 februari 2012.

Tabel 2: Specificatie lasten t.l.v. Facultaire basistoekenningen DGW 2015 (bedragen x € 1.000; afgerond)

Bestedingsdoel	Lasten 2015 absoluut	Lasten 2015 in %	Verdeling in % cf. Implementatie- advies	Verdeling in % cf. bijgestelde bestedingsplannen
1. Vergrijzing staf/onvoldoende doorstroming jong talent	3.514,5	26	28	31
2. Sterk gestegen ow-last en druk op oz-tijd	6.407,7	47	48	44
3. Zwak afstudeerrendement i.h.b. in de BA	1.112,2	8	8	6
4. Versnipperd ow-aanbod i.h.b. in de MA	227,8	2	4	4
5. Nadelige kleinschaligheid	1.477,9	11	7	8
6. Onderbenutting maatschappelijke uitstraling	792,0	6	5	7
Totaal	13.532,1	100	100	100

Op basis van de tabellen 1 en 2 kan het volgende worden geconcludeerd.

i) De verdeling van de facultaire lasten naar bestedingsdoelen komt ook voor 2015 voor het overgrote deel overeen met die welke is voorzien in het Implementatieadvies van 23 juni 2010 resp. de bijgestelde bestedingsplannen 2012-2015. Een zekere mate van verschuiving kan het gevolg zijn van verschillen in het tempo waarin de onderscheiden bestedingsdoelen konden worden gerealiseerd en de geboden mogelijkheid van over- en onderschrijding tussen de gebudgetteerde bedragen.

ii) Voor 2015 is er sprake van een berekende overbesteding van de facultaire basistoekenningen ter grootte van k€ 341 (k€ 13.191 minus k€ 13.532). Als daarbij rekening wordt gehouden met het basissaldo dat ultimo 2014 reesteerde van k€ 832,0 (zie de eindrapportage van 1 mei 2015, blz. 15), reesteert er ultimo 2015 in totaal een cumulatief saldo op de facultaire basistoekenningen van k€ 491 (k€ 832 minus k€ 341). Zoals uit bijlage 2 blijkt zijn de cumulatieve saldi ultimo 2015 met name te lokaliseren bij de VUA en de OU. De saldi ultimo 2015 van deze faculteiten blijven niet binnen de door het Regieorgaan als uitgangspunt gehanteerde marge van 10% van het facultaire jaarbudget DGW voor 2016. Daarom is deze faculteiten om een nader bestedingsplan met betrekking tot het cumulatieve saldo ultimo 2015 en het DGW budget 2016 gevraagd.

Uit het bestedingsplan van de OU blijkt dat de in totaal voor 2016 beschikbare middelen van k€ 457 (saldo ultimo 2015 van k€ 177 plus budget 2016 van k€ 280) zullen worden ingezet voor aanpassingen in het masterprogramma, activiteiten t.b.v. bij- en omscholing van leraren en voor aanpassingen van het BA-programma ter vergroting van het rendement. De OU beoogt volledige aanwending in 2016 van het beschikbare bedrag en stemt derhalve in met het voorstel van het Regieorgaan dat, indien het cumulatieve saldo ultimo 2016 toch hoger dan 10% van het jaarbudget DGW 2016 mocht zijn, het surplus boven de marge van k€ 28 aan het Regieorgaan zal worden overgemaakt ter toevoeging aan de middelen voor landelijke samenwerking.

De VUA voorziet volledige intering op het cumulatieve saldo ultimo 2015 van k€ 235 (afgerond) in 2016 door (extra) bestedingen op het terrein van Diversiteit en Pre-University (aanstelling van een coördinator en het organiseren van lessen voor scholieren vanaf klas 4 uit een reeks voor de VUA belangrijke middelbare scholen) ad k€ 100, Graduate School en Promotiebeleid (cursorisch onderwijs voor promovendi) ad k€ 35, en Maatschappelijke uitstraling en valorisatie (extra valorisatie-activiteiten t.b.v. Archeologie, zowel media-activiteiten als de ontwikkeling van postgraduate onderwijs, en valorisatie van het project "Newsreader" van Spinozawinnaar prof. dr. P. Vossen) voor in totaal circa k€ 95. Ook de VUA gaat akkoord met het voorstel van het Regieorgaan dat, indien het cumulatieve overschot ultimo 2016 toch hoger mocht zijn dan 10% van het jaarbudget DGW 2016, het surplus boven de marge van k€ 76 aan het Regieorgaan wordt overgemaakt ter toevoeging aan de middelen voor landelijke samenwerking.

Ad 5: Landelijke onderzoekscholen

De middelen DGW ter medefinanciering van de personele infrastructuur van de landelijke onderzoekscholen en met name van de organisatie van het onderwijs voor researchmasterstudenten zijn als zodanig geoormerkt. De ultimo 2015 voor dit doel bij de betrokken instellingen resterende middelen van in totaal k€ 5,3 (k€ 16,7 ultimo 2014 en saldo 2015 van minus k€ 11,4) betreffen dan ook openstaande (na)betalingen of hangen samen met het boeken van de bijdrage aan de onderzoekscholen, waarvoor de faculteit penvoerder is, alleen voor zover daar reële lasten tegenover staan.

Aan de onderzoeksschool NOSTER (Nederlandse Onderzoekschool voor theologie en religiewetenschap) is (op basis van de erkenning als een zgn. grote onderzoeksschool) een bijdrage in de jaren 2013 tot en met 2015 toegezegd vanuit de gelden Duurzame GW van k€ 15 per jaar en vanuit de betrokken faculteiten van k€ 40 per jaar. De hiertoe benodigde gelden Duurzame GW kunnen worden gevonden binnen het beschikbare bedrag voor persoonlijke budgetten voor researchmasterstudenten. Daarom wordt de bijdrage 2015 ook onder dat hoofd verantwoord (zie Ad 6).

De huidige afspraken tussen de instellingen en de landelijke onderzoekscholen, waaraan ook het Regieorgaan zich heeft gecommitteerd, lopen tot en met 2016. In verband hiermee hebben het DLG en LOGOS in de eerste helft van 2016 gewerkt aan een evaluatie van de onderzoekscholen en de afspraken daarover. Voor de berekening van de omvang van een landelijke onderzoeksschool met ingang van 2017 hebben zij het voorstel gedaan te kijken naar de volgende factoren:

- het aantal ingeschreven ReMa-studenten;
- het aantal ingeschreven promovendi, waarbij buitenpromovendi alleen worden meegerekend als voor hen € 1.000 inschrijvingsgeld is betaald;
- het aantal seniorleden i.c. het aantal universiteiten dat een financiële bijdrage aan de onderzoekschool levert.

De weging van deze drie factoren is hierbij 40:40:20.

Het Regieorgaan heeft het DLG en LOGOS laten weten zich te kunnen vinden in de voorgestelde aanpak, met dien verstande dat de bijdragen DGW afhankelijk zijn van continuering van de desbetreffende gelden door OCW waarbij het – conform het Eindrapport DGW – voor de landelijke onderzoekscholen gaat om een jaarlijks bedrag van in totaal k€ 186,1.

Eind mei 2016 hebben het DLG en LOGOS een uitgewerkt voorstel voor de omvang van en de bijdragen aan de landelijke onderzoekscholen voor de jaren 2017 tot en met 2021 aan het Regieorgaan aangeboden (zie bijlage 5). Dit voorstel is conform de bovenvermelde uitgangspunten met uitzondering van de gebudgetteerde bijdrage Duurzame Geesteswetenschappen. Gevraagd wordt een jaarlijkse bijdrage DGW van in totaal k€ 197,2. Dat is k€ 11,1 per jaar meer dan het in het eindrapport voorziene budget van k€ 186,1. Gezien de omstandigheid dat de faculteiten – volgens het voorstel – hun bijdragen aan de landelijke onderzoekscholen flink verhogen en dat de nieuwe verdeling beter lijkt aan te sluiten bij de betekenis van de onderscheiden onderzoekscholen heeft het Regieorgaan gezocht naar een mogelijkheid om het verschil van in totaal k€ 55,5 (5 x k€ 11,1) te accommoderen. Dit heeft geleid tot het voornemen voor dit bedrag een reservering te treffen die kan worden gevormd uit een deel ad € 21.258 van het saldo 2015 van de apparaatskosten van het Regieorgaan (zie Ad 8) en ad € 34.242 uit het saldo 2015 Versterking Lerarenopleidingen (zie Ad 9).

Ad 6: Persoonlijke budgetten researchmasterstudenten

In 2012 is in overleg tussen het DLG, LOGOS en het Regieorgaan besloten tot invoering van een nieuw regime voor toekenning van middelen DGW voor persoonlijke budgetten aan faculteiten per 1-2-2015, met voorlopige toekenningen op basis van de per die datum bij de onderzoekscholen aangemelde researchmasterstudenten voor wie niet eerder twee keer een persoonlijk budget is toegekend. Aan het eind van het collegejaar 2014/2015 zou vervolgens ter bepaling van de definitieve toekenningen worden bezien of de onderzoekscholen voor de aangemelde aantallen researchmasterstudenten 5 EC onderwijs hebben verzorgd. Gebleken is dat bij strikte toepassing van deze regeling een aanzienlijke onderbesteding van dit budget zou plaatsvinden en dat de continuïteit van het door de landelijke onderzoekscholen aangeboden onderwijs voor ReMa-studenten hierdoor in gevaar zou komen.

In een overleg tussen het DLG, LOGOS en het Regieorgaan op 13 november 2015 is geconstateerd dat de deelname van ReMa-studenten aan het onderwijs van de onderzoekscholen in het collegejaar 2014/2015 weliswaar is achtergebleven bij de potentiële onderwijsvraag, maar dat daarvoor deels te verwachten oorzaken zijn aan te wijzen (zo was de verplichte afname van 5 EC bij een landelijke onderzoekschool nog niet in de meeste OER-en 2013-2014 opgenomen). Om de onderzoekscholen tegemoet te komen en daarmee de continuïteit van hun onderwijs voor de researchmasterstudenten te waarborgen is in het genoemde overleg alsnog besloten tot de volgende uitvoeringsregeling voor het studiejaar 2014-2015:

- 1) Van de ReMa-studenten in hun 1^e of 2^e jaar worden *alle* studiepunten gehonoreerd die in dat jaar zijn behaald bij de landelijke onderzoekscholen. Per EC geldt daarbij een bedrag van € 50.
- 2) Op grond van bij de onderzoekscholen op basis van de voorlopige toekenningen "gewekte verwachtingen" wordt daarnaast de helft van de voorlopige bedragen toegekend, met dien verstande dat de som van beide niet hoger mag zijn dan het voorlopig toegekende bedrag. (Een uitzondering hierbij geldt hierbij in het geval dat het bedrag berekend op basis van de gerealiseerde EC's hoger is dan de voorlopige toekenning. In dat geval geldt het bedrag op basis van de EC's).

Op grond van deze regeling en een gerealiseerd aantal studiepunten van 2.652,5 is uiteindelijk in 2015 een bedrag van € 191.925 aan de landelijke onderzoekscholen uitbetaald. Inclusief een bijdrage van € 15.000 aan de landelijke onderzoekschool Noster komen de lasten 2015 aldus op € 206.925. Bij een budget 2015 van € 260.585 betekent dit een saldo van € 53.660. Het Regieorgaan is voornemens dit saldo voorlopig als reserve aan te houden voor het opvangen van eventuele jaartekorten bij de uitvoering van de nieuwe regeling die met ingang van 2016 zal gelden (zie hierna).

In het eindrapport van 1 mei 2015 (blz. 40) heeft het Regieorgaan geconcludeerd dat het instrument van de persoonlijke budgetten een nuttige rol vervult voor het landelijk onderwijs aan researchmasterstudenten, maar dat de verdelingssystematiek eenvoudiger moet. Blijkens haar brief aan de Voorzitter van de Tweede Kamer van 10 mei 2016 ziet ook de minister de wijze waarop de middelen voor dit onderwijs onderling verdeeld worden als een aandachtspunt gezien de hoge administratieve lasten die dit op dit moment met zich meebrengt. Inmiddels is in overleg tussen DLG, LOGOS en het Regieorgaan een nieuwe, vereenvoudigde regeling vastgesteld die met ingang van 2016 zal gelden. Zie hiervoor bijlage 4.

Ad 7: NWO-promotieplaatsen

In het Advies inzake Implementatie Duurzame Geesteswetenschappen van 23 juni 2010 was voor 2015 geen bijdrage opgenomen voor een aanvraagronde 2015 in het kader van het gezamenlijke programma voor promotieplaatsen in de geesteswetenschappen van NWO en het Regieorgaan. Om toch een ronde in 2015 mogelijk te maken heeft het Regieorgaan besloten hiervoor financiële ruimte te bestemmen binnen de overige budgetten Duurzame Geesteswetenschappen 2013 tot en met 2015 voor zover die niet aan faculteiten zijn toegewezen. Zoals gemeld in de eindrapportage van 1 mei 2015 is aldus een bestemmingsreserve van in totaal € 1,6 mln opgebouwd. Dit bedrag is in 2015 naar NWO overgemaakt. Doordat NWO-G daarnaast een bedrag van € 2,4 mln (waarvan 0,4 mln van voorgaande rondes resterende middelen) beschikbaar stelde, was ook in 2015 een volledige ronde van in principe 20 promovendi mogelijk. Door 50% matching van twee plaatsen is feitelijk honorering van 21 plaatsen mogelijk geweest.

De aanvraagdruk was ook in deze ronde hoog. Uit de aanvragen zijn – volgens vooraf vastgestelde quota – 41 projectvoorstellen door de decanen geselecteerd en vervolgens ingediend bij NWO Geesteswetenschappen en het Regieorgaan. Onder de gehonoreerde aanvragen zijn ook weer aanvragen van "kleine" faculteiten (EUR, UvT, VUA, en UM).

Alle promovendi uit de rondes 2012 tot en met 2015 zijn nog actief. Van de in 2010 aangestelde 17 promovendi zijn er 4 in 2014 gepromoveerd, in 2015 7 en zullen er vrijwel zeker 4 in 2016 promoveren, en 2 in 2017 door een andere aanstelling daarnaast of door andere oorzaken. Van de in 2011 aangestelde 20 promovendi is er 1 – zoals eerder gemeld – vroegtijdig gestopt. Van de overigen zijn er inmiddels 3 gepromoveerd, zullen er naar verwachting circa 9 in 2016 promoveren, hebben er 5 vertraging opgelopen door ziekte en/of zwangerschap, en 2 door overige oorzaken (w.o. meewerken aan onderwijs-vernieuwing). Ofschoon er dus wel onvermijdelijke tegenvallers zijn, verloopt de uitvoering van dit programma nog steeds goed.

In zijn eindrapport van 1 mei 2015 heeft het Regieorgaan geadviseerd structureel DGW-middelen ten belope van € 1,6 mln per jaar te bestemmen voor het promotieprogramma. Blijkens de brief van OCW van 20 augustus 2015 is dit advies in ieder geval voor 2016 overgenomen. Voor de jaren 2016 tot en met 2020 heeft NWO/G daarnaast een jaarlijkse bijdrage van € 1,6 mln toegezegd, wat neerkomt op een totaalbudget van € 3,2 mln per ronde. Een dergelijk bedrag noopt tot een reductie van het aantal plaatsen tot circa 16 of het vragen van matching aan de faculteiten die een dergelijke promotieplaats krijgen. Daarom is in het eindrapport (blz. 42) aangekondigd dat het Regieorgaan overleg zal voeren met NWO/G en het DLG over de te kiezen modaliteit en over de aanwending van de eenmalige reservering van k€ 400 voor de rondes 2016 en 2017, die is gevormd uit de saldi op DGW-middelen bestemd voor landelijke samenwerking tot en met 2015. In november 2015 heeft NWO/G een meevaller van k€ 800 gemeld, waardoor de NWO-bijdrage 2016 in totaal € 2,4 mln wordt en het voor dat jaar in totaal beschikbare bedrag € 4,0 mln, waardoor een ronde van 20 plaatsen ook in 2016 – zonder matching en zonder aanwending van incidentele DGW-middelen – mogelijk is. Voor 2017 is aldus – afgezien van eventuele verdere meevallers – beschikbaar een bedrag van 3,6 mln (€ 3,2 mln plus € 0,4 mln reservering uit de saldi van de DGW-middelen voor landelijke samenwerking tot en met 2015).

In een overleg van DLG, NWO-G en het Regieorgaan op 13 november 2015 is vastgesteld dat handhaving van het aantal promotieplaatsen in het kader van dit programma na 2016 op 20 gewenst is en dat dan ook zal worden gestreefd naar uiteindelijk 20% matching. De faculteiten hebben echter wel tijd nodig om hiervoor ruimte binnen de begroting te vinden. Daartoe wil het Regieorgaan – zoveel als mogelijk – nader te bestemmen gelden toevoegen aan de eenmalige reservering van k€ 400 die reeds in het kader van de eindrapportage is getroffen. Zie de thans voorgestelde extra reservering van k€ 58,6 uit het saldo 2015

Versterking lerarenopleidingen, zoals toegelicht onder Ad 9. De incidentele reservering voor de promotieronde 2017 komt daardoor voorshands in totaal op een bedrag van k€ 458,6.

Ad 8: Regieorgaan

Bij brief van 18 mei 2016 heeft het Regieorgaan de afrekening en verantwoording van zijn apparaatskosten 2015 aan de afdeling Financiën en Control van de UU doen toekomen. Samengevat komt deze verantwoording er op neer dat tegenover een budget van € 167.185 lasten zijn gerealiseerd voor een bedrag van € 99.316. Door een terughoudend bestedingsbeleid is aldus een positief saldo 2015 van € 67.869 gerealiseerd. Het Regieorgaan is voornemens van dit saldo een bedrag van € 46.611 te reserveren voor het in 2016 te voltooien project *The Academic Value of Internships in Master Programs* van de Universiteit Maastricht, waarvoor in 2015 een toezegging is gedaan, en € 21.258 toe te voegen aan een reservering voor de extra bijdrage DGW aan de landelijke onderzoekscholen in de jaren 2017 t/m 2021 van in totaal k€ 55,5 (zie Ad 5).

Het budget 2015 is inclusief een incidentele toekenning van € 10.618 i.v.m. een internationale vergelijking van talenstudies. Deze vergelijking is als bijlage opgenomen in deelrapport I van de Nadere toekomstvisie talen binnen de geesteswetenschappen die bij brief van 20 januari 2016 aan het ministerie van OCW is aangeboden. Overigens heeft het Regieorgaan in 2015 de kosten betaald van een op 27 november 2015 gehouden uitwisselingsdag in het kader van het actieplan *Meer goedopgeleide leraren in de schooltalen*. Dit bedrag van € 3.572 is voldaan uit een in 2009 getroffen voorziening ten behoeve van werkconferenties en quick scans. Rekening houdend met de genoemde kosten resteert van de voorziening vooralsnog € 1.479. Het Regieorgaan gaat ervan uit dat aanwending hiervan in 2016 zal plaatsvinden.

Ad 9: Landelijke samenwerking

Voor de projecten in het kader van landelijke samenwerking zijn vooralsnog, d.w.z. voor verwerking van de lasten 2015, de volgende middelen beschikbaar.

Tabel 3: Middelen landelijke samenwerking (bedragen x € 1.000; afgerond)

Herkomst	Bedrag excl. indexering 2015	Indexering 2015	Totaal
Cum. saldo ultimo 2013	3.154		3.154
Saldo 2014 na reserveringen cf. eindrapport, blz. 19	293		293
Rijksbijdrage 2015	2.107	34	2.141
Totaal	5.554	34	5.588

Kwaliteitsindicatoren onderzoek

Eind 2012 heeft het ministerie toestemming gegeven voor financiering van het plan "Kwaliteitsindicatoren en valorisatie: naar een nieuw werkbaar instrumentarium" uit de voor landelijke samenwerking gereserveerde middelen voor een bedrag van in totaal k€ 367. De verdeling hiervan over de jaren van geplande uitvoering was als volgt: 2013: k€ 80, 2014: k€ 144, 2015: k€ 143. Door de vertraagde start van dit project is in 2013 en 2014 (na correctie) in totaal slechts k€ 31,5 aan lasten gerealiseerd. De lasten 2015 hebben k€ 94,6 bedragen. De totale lasten tot en met 2015 komen aldus op k€ 126,1 wat in vergelijking met het vastgestelde budget voor de jaren 2013 tot en met een 2015 van k€ 367 een saldo van k€ 240,9 betekent. Uit een recente opgave van de voorzitter van de stuurgroep blijkt dat voor 2016 aan lasten wordt geraamd een bedrag van k€ 195,7. Dit zou impliceren een saldo ultimo 2016 van k€ 45,2 (k€ 240,9 minus k€ 195,7). Om een afronding van het project in 2016 – ook bij eventuele financiële tegenvallers – te kunnen opvangen gaat het Regieorgaan er voorshands vanuit dat de gebudgetteerde gelden in 2016 beschikbaar blijven voor dit project.

Om draagvlak voor het project te creëren hebben twee leden van de stuurgroep van dit project tijdens het door ScienceWorks op 2 december 2015 georganiseerde congres "Maatschappelijke impact van alfa- en gammawetenschappen" gerapporteerd over de doelstellingen en te verwachten resultaten.

In 2015 waren de werkzaamheden binnen dit project vooral gericht op het in kaart brengen van de wetenschappelijke output naar verschillende soorten publiek. Hiertoe werd een inventarisatie gemaakt van internationaal vergelijkbare initiatieven wat resulteerde in twee notities. Tevens werd een pilot uitgevoerd

waarbij de wetenschappelijke output van de Leidse en Amsterdamse faculteiten over een periode van 4 jaar is bekeken om deze te matchen met domeinen. Vervolgens werd een vragenlijst ontwikkeld voor de onderzoekscholen gericht op het selecteren van publicatiekanalen als kwaliteitsindicator. In de 2^e helft van 2015 is de onderzoekscholen gevraagd om panels te organiseren waarbij deze gebruik konden maken van de lijsten van tijdschriften en uitgeverijen gebaseerd op de voornoemde inventarisaties. De uitkomsten van de panels waren – op enkele uitzonderingen na – eind 2015 beschikbaar. Uit de projectplanning 2016, die het Regieorgaan in januari 2016 heeft ontvangen, kan worden afgelezen dat in het 1^e halfjaar 2016 verder zal worden gewerkt aan het ontwerpen van toolkits voor de onderscheiden domeinen, die bruikbaar zijn voor toepassing voor evaluaties volgens het SEP-protocol. Daarbij zullen uitdrukkelijk ook andere vormen van output, gericht op verschillende soorten publiek, worden betrokken (valorisatie). In het 2^e halfjaar zullen op basis van een ontwerpevaluatiesysteem enkele proefevaluaties worden gehouden. Vervolgens zullen bijeenkomsten en panels worden georganiseerd met onderzoekers en bestuurders om te komen tot vaststelling van de evaluatiemodellen en hun uitvoerbaarheid. E.e.a. zal uiteindelijk leiden tot een slotdocument, te presenteren aan het Regieorgaan, de landelijke disciplineoverlegorganen en universitaire besturen. Dit is voorzien *eind 2016*. Het slotdocument zal ook aanbevelingen bevatten hoe de evaluatiemodellen vruchtbaar kunnen worden ingezet in het onderzoeksbeleid. Tevens zal daarin worden aangegeven wat er nodig is om de toolkits actueel te houden, in termen van communicatie, onderhoud, toegankelijkheid en verdere ontwikkeling en verdieping.

Het Regieorgaan hoopt – na de vertraging die dit project in de afgelopen jaren heeft opgelopen – van harte dat deze planning wordt gehaald. De behoefte aan een werkbaar landelijk instrumentarium voor de beoordeling van geesteswetenschappelijk onderzoek is onverminderd groot.

Masterlanguage

In het actieplan Masterlanguage is voor 2015 een kostenraming van k€ 711 opgenomen. Begin 2015 is echter – mede gezien salarisbijstellingen – een budget 2015 van k€ 713,6 met de coördinator van dit programma overeengekomen. De lasten 2015 zijn uitgekomen op een bedrag van k€ 527,2. Het saldo van € 186,4 kan met name worden verklaard door lagere kosten van de website en minder kosten van de landelijke masterdagen en van extra curriculaire activiteiten. Het Regieorgaan is voornemens dit saldo toe te voegen aan de (incidentele) reservering voor Masterlanguage in 2016 e.v. van k€ 80,3 die in het kader van het eindrapport van 1 mei 2015 is getroffen (blz. 17 en 42). Deze reservering bedraagt daarmee in totaal k€ 266,7 (naast de in principe structurele jaarlijkse toekenning van k€ 350).

Over de uitvoering van het onderwijsprogramma kan worden gemeld dat naast de grote waardering van de studenten die een of meer modules daarvan hebben gevolgd, nu ook sprake is van groei van de aantallen deelnemende studenten. In het tweede semester van het cursusjaar 2015-2016 was sprake van 100 inschrijvingen t.o.v. gemiddeld 73 in de voorgaande vier semesters.

Versterking lerarenopleidingen in de geesteswetenschappen

In het actieplan "Versterking lerarenopleidingen in de geesteswetenschappen" zijn voor 2015 de volgende kosten gebudgetteerd:

– Dudoc-Alfa	k€ 1.117
– Meesterschap in vakdidactiek	k€ 425 (na aftrek bijdrage faculteiten van 50%)
– Kosten stuurgroep	k€ 10
Totaal	k€ 1.552

Evenals voor 2014 heeft in overleg tussen de voorzitter van de stuurgroep, het DLG en het Regieorgaan een aanpassing van de begroting voor 2015 plaatsgevonden. Deze aanpassing was nodig in verband met de gebleken noodzaak van gedeeltelijke vrijstelling van de voorzitter van de stuurgroep en de behoefte aan secretariële ondersteuning. De aangepaste begroting 2015 en de daartegenover gerealiseerde lasten zijn in de volgende tabel opgenomen

Tabel 4: Aangepaste begroting en lasten Versterking lerarenopleidingen 2015 (bedragen x € 1.000)

Activiteit	Aangepaste Begroting 2015	Lasten 2015	Voorzieningen 2015	Saldo 2015
	1	2	3	4 = 1 - (2 + 3)
Leiding en ondersteuning stuurgroep	57,5 + pm	105,5	-	-/- 48,0
Meesterschap in vakdidactiek	400,0	227,6	31,6	140,8
Dudoc-Alfa	1.117,0	989,4	64,2	63,4
Totaal	1.574,5	1.322,5	95,8	156,2

Ter toelichting kan het volgende worden opgemerkt.

De post Leiding en ondersteuning stuurgroep was uitsluitend gebudgetteerd voor de periode van 1-1-2015 tot 1-7-2015. Uiteindelijk is continuering van de betrokken aanstellingen noodzakelijk gebleken. Het achterblijven van de lasten i.v.m. Meesterschap in vakdidactiek is het gevolg van het feit dat de desbetreffende formatieplaatsen in 2015 niet alle bezet waren. Zo zijn er ondanks diverse inspanningen nog steeds de vacatures van de hoogleraar Tweedetaalvererving bij de UL en de UD-vacature Vakdidactisch meester Frans aan de RUG. De desbetreffende voorziening van k€ 31,6 houdt verband met nagekomen declaraties van faculteiten i.v.m. Meesterschap in vakdidactiek die niet meer in de financiële administratie 2015 van de UU konden worden verwerkt.

In september 2014 zijn 14 promovendi met hun onderzoek in het kader van Dudoc-Alfa gestart. In mei-juni 2015 is de voortgang van alle projecten geëvalueerd. Voor alle 14 promotieprojecten stelde de stuurgroep in juni vast dat, gezien de voortgang van het project, verdere subsidieverstrekking gerechtvaardigd was. In het najaar van 2015 bleek er ten aanzien van 1 project toch reden van bezorgdheid. Hierover is overleg gevoerd met de betrokken onderzoeker, de promotor, de betrokken onderzoeksdirecteur, en de betrokken decanen. Uiteindelijk heeft dit geresulteerd in het besluit van de onderzoeker zijn project te beëindigen. In verband hiermee zijn de begeleidingssubsidie en de stimuleringspremie voor dit project per 1 januari 2016 stopgezet. De vervangingssubsidie zal nog tot 1 juni 2016 worden doorbetaald vanwege door de school gerealiseerde vervangingsaanstellingen. Op 9 april 2016 hebben nagenoeg alle promovendi een openbare presentatie gegeven in het Utrechtse Paushuize over de opzet en eerste bevindingen van hun onderzoek. De sessies zijn ook door de aanwezige leden van het Regieorgaan als bijzonder interessant ervaren.

De onderbesteding op het budget Dudoc-Alfa in 2015 is het gevolg van nog bescheiden kosten van extra seminars e.d. en lagere kosten van vervanging bij de scholen (deze waren geraamd op het maximumbedrag van k€ 45 terwijl voor vervanging bij een vo- of een hbo-instelling lagere bedragen worden toegekend). De desbetreffende voorziening van k€ 64,2 houdt verband met stimuleringspremies 2015 die ultimo 2015 nog klaar lagen ter beoordeling en daardoor niet in de financiële administratie 2015 van de UU zijn opgenomen.

In vergelijking met de aangepaste begroting 2015 is er sprake van een saldo van k€ 156,2 (k€ 1.574,5 minus k€ 1.322,5 lasten en k€ 95,8 voorzieningen). Het Regieorgaan is voornemens hiervan:

- een bedrag van k€ 63,4 overeenkomend met het saldo Dudoc-Alfa 2015 toe te voegen aan het met ingang van 2016 ingestelde fonds waaruit nieuwe rondes in het kader van Dudoc-Alfa kunnen worden gefinancierd en waarin – conform het eindrapport van het Regieorgaan van 1 mei 2015 (blz. 43) – jaarlijks k€ 700 aan DGW-middelen wordt gestort;
- een bedrag van k€ 34,2 toe te voegen aan de reservering voor extra bijdragen DGW aan de landelijke onderzoekscholen in de jaren 2017 tot en met 2021 (zie [Ad 5](#));
- het restant van k€ 58,6 toe te voegen aan de reservering voor de promotieronde 2017 van het programma Promoveren in de geesteswetenschappen (zie [Ad 7](#)).

Totaalbeeld

Tegenover de door het Regieorgaan toegekende budgetten 2015 voor landelijke samenwerking van in totaal k€ 2.431 (= k€ 143 Kwaliteitsindicatoren onderzoek, k€ 714 Masterlanguage, en k€ 1.574 Versterking lerarenopleidingen; afgerond op k€ 1) staan aldus de volgende lasten (incl. voorzieningen en afgerond): Kwaliteitsindicatoren onderzoek k€ 95, Masterlanguage k€ 527 en Versterking lerarenopleidingen in de

geesteswetenschappen k€ 1.418, dus in totaal k€ 2.040. Dit betekent een positief jaarsaldo van k€ 391. Zoals hiervoor is beschreven, wil het Regieorgaan hiervan (bedragen afgerond op k€ 1):

- k€ 48 (k€ 143 minus k€ 95) doorschuiven naar 2015 voor het project Kwaliteitsindicatoren onderzoek;
- k€ 187 (saldo Masterlanguage 2015) toevoegen aan de (incidentele) reservering voor Masterlanguage in 2016 e.v. van k€ 80,3 die in het kader van het eindrapport van 1 mei 2015 is getroffen;
- k€ 63 (saldo Dudoc-Alfa 2015) toevoegen aan het met ingang van 2016 ingestelde fonds t.b.v. nieuwe rondes Dudoc-Alfa;
- k€ 34 toevoegen aan de reservering voor extra bijdragen DGW aan de landelijke onderzoekscholen in de jaren 2017 tot en met 2021;
- k€ 59 (Resterend saldo Versterking lerarenopleidingen) toevoegen aan de reservering voor de promotieronde 2017 van het programma Promoveren in de geesteswetenschappen.

Van belang is dat tegenover de door het Regieorgaan voor 2015 toegekende budgetten voor landelijke samenwerking van in totaal k€ 2.431 een rijksbijdrage 2015 staat van k€ 2.141. Dit impliceert dat voor de lasten 2015 plus de voorgestelde herbestemmingen, zoals hiervoor beschreven, aanwending van saldi voor landelijke samenwerking uit voorgaande jaren voor een bedrag van k€ 290 (k€ 2.431 minus k€ 2.141) nodig is. Om te demonstreren wat hiervan het gevolg is, is de volgende tabel opgesteld.

Tabel 5: Middelen landelijke samenwerking masters na verwerking lasten 2015
(bedragen x € 1.000; afgerond)

Herkomst	Totaalbedrag	Toelichting
1. Saldo 2011	432	
2. Saldo 2012	2.109	
3. Reservering 2012	-/- 878	Promoveren in de geesteswetensch. 2015
4. Cum. saldo ult. 2012 (1 t/m 3)	1.663	
5. Saldo 2013 voor reservering	1.831	
6. Reservering 2013	-/- 340	Promoveren in de geesteswetensch. 2015
7. Cum. saldo ult. 2013 (4 t/m 6)	3.154	
8. Saldo 2014, na reserveringen	293	Zie eindrapport, blz. 19
9. Rijksbijdrage 2015	2.141	
10. Toegekende budgetten 2015	-/- 2.431	
Totaal (7 t/m 10)	3.157	Incl. k€ 174 indexeringen

Bij buiten beschouwing laten van de indexeringen komt het beschikbare bedrag voor landelijke samenwerking in de jaren na 2015 op k€ 2.983 (k€ 3.157 minus k€ 174 indexeringen). Dat bedrag komt vrijwel overeen met de oorspronkelijk geraamde, nog verwachte kosten voor de Stuurgroep vakdidactiek geesteswetenschappen ad k€ 20 (in de jaren 2016 en 2017 telkens k€ 10) en Dudoc-Alfa ad k€ 2.988 (k€ 1.116 voor 2016, k€ 1.117 voor 2017 en k€ 755 voor 2018). Inmiddels is duidelijk dat ook voor de komende jaren rekening moet worden gehouden met veel hogere kosten voor de Stuurgroep vakdidactiek. Daar staat echter tegenover dat door het wegvallen van 1 promovendus de kosten van Dudoc-Alfa lager zullen uitvallen. M.a.w. de nodige middelen voor de doorloop van het huidige programma Dudoc-Alfa tot 1-9-2018 zijn nog steeds beschikbaar.

3. ACTIEPLAN "MEER GOEDOPGELEIDE LERAREN IN DE SCHOOLTALLEN"

Bij brief van 10 juni 2014 heeft de directeur Hoger onderwijs en studiefinanciering het actieplan "Meer goedopgeleide leraren in de schooltalen" geaccordeerd. Voor het uitvoeren van dit plan zijn de volgende gelden toegekend:

- 2014: € 771.510 (inclusief € 1.023 indexatie);
- 2015: € 1.417.607 (inclusief € 23.918 indexatie);
- 2016: € 1.855.860 (inclusief € 20.036 indexatie).

In totaal gaat het om een bedrag van € 4 mln plus € 44.977 aan indexaties, dus om € 4.044.977. Een overzicht van de projecten in het kader van dit actieplan en van de bijbehorende toewijzingen en lasten 2015 is opgenomen in bijlage 3. Tegenover de budgetten 2015 van in totaal € 1.417.607 zijn in 2015 lasten gerealiseerd voor in totaal € 759.146. Dit impliceert een jaarsaldo van € 658.461. Belangrijkste verklaring voor het achterblijven van de lasten in 2015 vormt, naast de betrekkelijk late datum waarop het actieplan in 2014 is geaccordeerd, de omstandigheid dat het in een aantal gevallen moeilijk is gebleken gekwalificeerde medewerkers voor de uitvoering van de projecten vrij te maken of aan te trekken. Ook is in enkele gevallen meer tijd nodig gebleken voor aanscherping van de focus van een project.

Rekening houdend met het saldo op de projecten ultimo 2014 van € 553.914 (€ 551.497 vlg. bijlage 3 van het eindrapport van het Regieorgaan van 1 mei 2015 plus een correctie van € 2.417 van het saldo 2014 van de UL) was er ultimo 2015 dus een cumulatief saldo van € 1.212.375. Inclusief de middelen 2016 van € 1.855.860 is derhalve in totaal € 3.068.235 beschikbaar aan projectgelden ter besteding in 2016 en latere jaren. Dat is circa 75% van de toegekende middelen. Gezien deze stand van zaken moge het duidelijk zijn dat het niet zinvol en bovendien feitelijk onmogelijk is de eindrapportage m.b.t. de onderhavige projecten uit te brengen per 1 september 2016 (zoals vastgelegd in het aangepaste instellingsbesluit artikel 7, lid 5). Gelet op het in bijlage 3 vermelde hoge cumulatieve saldo ultimo 2015 is het Regieorgaan voornemens de vervolgrapportage annex de eindrapportage voor deze projecten per oktober 2017 uit te brengen. Overigens is er bij het verzoek aan OCW om toekenning van de gelden voor de diverse projecten voor 2016 uitdrukkelijk op gewezen dat hiermee in veel gevallen ook het doorlopen van projecten naar 2017 zou worden gefinancierd, waar dit niet eerder was voorzien.

In het actieplan is het voornemen vastgelegd jaarlijks een landelijke bijeenkomst te organiseren waar de aan het actieplan deelnemende instellingen de gelegenheid krijgen om resultaten te dissemineren en goede praktijken uit te wisselen. De eerste van deze bijeenkomsten heeft plaatsgevonden op 27 november 2015 te Utrecht en werd door de aanwezigen na afloop gekarakteriseerd als zeer geslaagd en instructief.

In 2015 is een nulmeting uitgevoerd met betrekking tot de educatieve minor en master (instroom en diploma's). De bijgewerkte versie hiervan zal separaat aan het ministerie worden verstrekt.

Hierna zal worden ingegaan op de voortgang van de verschillende projecten langs de lijn van de in het actieplan opgenomen oplossingsrichtingen: A) Bevordering van zichtbaarheid en werving, B) Verbreding van de route naar het leraarschap en C) Verbetering van de didactische onderwijsinfrastructuur.

Bevordering van zichtbaarheid en werving

De UvA heeft een facultair coördinator lerarenopleiding aangesteld onder wier leiding de educatieve minor is hervormd en de voorlichting is verbeterd. Een centraal punt in de herinrichting was het aanhalen van de banden tussen de faculteit en de lerarenopleiding. Vakdocenten en vakdidactici verzorgen de cursussen samen ter versterking van de eenheid. Verder is er één centrale cursusdag ingesteld waarop alle studenten ten minste drie onderdelen krijgen: 1) het schoolvak, 2) algemene didactiek/pedagogiek, 3) een werkcollege vakdidactiek.

Ook is in 2014 een 'Dag van het leraarschap' georganiseerd en zijn in samenwerking met de lerarenopleiding meeloopstages in het vo opgezet die in het voorjaar van 2015 voor het eerst zijn aangeboden. Het eindverslag van de studenten wordt meegenomen in de intake voor de educatieve minor of master.

De RUN heeft in oktober 2014 een facultair coördinator lerarenopleiding aangesteld die de ontwikkeling en uitvoering van de verschillende projectonderdelen coördineert. Er is nieuw voorlichtingsmateriaal ontworpen, waaronder een campagnefilm, en er wordt een Dag van de leraar georganiseerd. Een van de projecten om de zichtbaarheid van het beroep te vergroten en een brug te slaan tussen vo en ho is dat van de 'teachers in residence', vo-docenten die tijdelijk zijn aangesteld voor Nederlands, Duits, Engels, Frans en Klassieke talen. De door hen verzorgde cursus 'De academicus voor de klas', waarin studenten kennismaken met het leraarschap zonder een complete minor te hoeven volgen, is met 78 deelnemers in het eerste semester van 2015-2016 een groot succes. Ook lopen studenten een dag met een *teacher in residence* mee op school. Momenteel werken de teachers in residence aan de verdere versterking van de band tussen vo en ho, onder meer via het opzetten van profielwerkstuktrajecten. Het project Promovendi voor de klas gaat in september 2016 van start. In 2015 werd de minor *Creative educational design* voor het eerst verzorgd voor 32 studenten.

De UvT ontplooit verschillende initiatieven om de zichtbaarheid van de educatieve master en het vak Nederlands te vergroten. Zo hebben masterstudenten op middelbare scholen lessenreeksen verzorgd op het gebied van poëzie en rap, leenwoorden, hypertextbegrip en sprookjes en is in november 2015 een symposium georganiseerd voor studenten, alumni en vakgenoten.

De UU ontwikkelt extra lespakketten om in de bachelor de koppeling te maken tussen vakinhoudelijke interesse en de mogelijkheid van het leraarschap. Op 1 september 2016 gaat de nieuwe minor Talen en educatie (30 EC) van start, waarin onder meer aandacht is voor doceer- en leerpsychologie voor het talen-domein en multiculturele communicatie voor de klas. Samen met de even omvangrijke educatieve minor komt dat neer op een derde van de bacheloropleiding. Het resultaat is een aantrekkelijker perspectief voor studenten die mogelijk leraar willen worden. Er is meer aandacht voor het leraarschap in de bachelor, zodat in de masterfase meer ruimte voor verdieping ontstaat.

Tijdens de bachelorvoorlichting in november 2015 en maart 2016 zijn enquêtes afgenomen bij 348 belangstellenden om te peilen hoe groot de belangstelling is voor een universitair lerarentraject vanaf het eerste bachelorjaar. De resultaten worden momenteel geanalyseerd.

In het kader van het project Taalwijs heeft de VUA in samenwerking met scholen lespakketten ontwikkeld voor Nederlands, Engels, Duits en Frans, die scholieren laten zien dat een taalstudie meer is dan taalvaardigheid. In 2015-2016 worden de lespakketten verzorgd op de stagescholen waar de VUA banden mee onderhoudt. Een voorbeeld is het project First World War Poetry, waarbij een docent-promovendus zijn leerlingen betrok bij zijn onderzoek en zelfgeschreven gedichten liet voordragen op een oorlogslocatie. In september 2016 wordt het project afgesloten met een studiedag.

Ten aanzien van de beoogde digitale routekaart naar het leraarschap is het Regieorgaan voornemens aansluiting te zoeken bij een vergelijkbaar initiatief dat momenteel door de VSNU wordt ontwikkeld.

Verbreiding van de route naar het leraarschap

Onder auspiciën van het DLG ontwikkelen vijf samenwerkende universiteiten (UL, UvA, RUG, RUN en UU) sinds 2015 een tweejarige educatieve master Duits voor studenten met een andere vooropleiding dan de bachelor Duits. Inmiddels zijn belangrijke stappen gezet: er is overeenstemming bereikt over de toegangseisen, het curriculum en de taakverdeling tussen de instellingen. Er zullen vijf landelijke cursussen worden aangeboden, die ook worden geïntegreerd in Masterlanguage. Vakken over taalvaardigheid, algemene didactiek en pedagogiek volgt men lokaal. Het programma omvat voorts een semester in Duitsland. Met een gemeenschappelijk uitgezette vacature zijn vijf universitair docenten aangetrokken die het programma verder zullen vormgeven. De doelstelling is om op 1 september 2016 te starten met een instroom van 10 à 15 studenten. Er is een wervingscampagne gelanceerd, in het kader waarvan de website www.tochleraduits.nl is ontwikkeld.

De UU ontwikkelt een hoofdrichting voor studenten uit de brede bachelors Liberal Arts and Sciences en Taal- en cultuurstudies die de weg opent naar de tweejarige educatieve master Duits, Engels en Frans. Aanleiding is het besluit van de Interuniversitaire Commissie Lerarenopleidingen om de vakstudie-eis te verlagen van 180 EC naar 120 EC. Het nieuwe pakket voor TCS is in 2015 ingevoerd. Er ligt inmiddels een plan klaar voor toegang van studenten LAS en TCS tot de educatieve minor, leidend tot een tweedegraads bevoegdheid. In januari 2016 heeft de UU bij DUO een aanvraag ingediend om LAS en TCS op te nemen in de verwantschapstabel educatieve minor voor de schooltalen Duits, Engels en Frans. Bij honorering zouden studenten na de bachelor in een half jaar tijd een (beperkte) tweedegraadsbevoegdheid kunnen behalen.

Ook onderhoudt de universiteit contacten met het Herder-Institut in Leipzig. Duitse studenten kunnen na de master Deutsch als Fremdsprache de lerarenopleiding als kopstudie volgen in Utrecht, waarbij zij ook Nederlands moeten leren (op niveau B2). De eerste deelnemer is zeer enthousiast. Ook kan worden gekozen voor een uitgebreid bachelorprogramma van vier jaar, waarbij men twee semesters in Utrecht verblijft. Na deze bachelor kan men instromen in de educatieve master.

Ook de RUN biedt een traject aan voor Duitsers die in Nederland Duits willen doceren. Voor de laatste selectieronde in november 2015 zijn negen kandidaten op gesprek geweest; in februari 2016 is de eerste student begonnen. Meerdere kandidaten zijn voornemens in september te starten. De contacten met Duitse partneruniversiteiten worden geïntensiveerd; op 4 Duitse universiteiten is inmiddels voorlichting gegeven over het traject.

De VUA verbreedt de route naar het leraarschap via de schoolvakminoren. Er zijn inmiddels op het leraarschap gerichte opdrachten ontwikkeld die in 2015-2016 bij twaalf vakken Nederlands en Engels in twee brede bacheloropleidingen worden ingezet. Doel is kennismaking met het leraarschap en bewustwording van de relevantie van de studie voor het onderwijs.

Verbetering van de didactische onderwijsinfrastructuur

De UvT heeft drie digitale modules ontwikkeld: Literatuur en mediacultuur, Adolescentenliteratuur en Beeldcultuur. Deze zijn geschikt om in de toekomst ook door andere instellingen te worden gebruikt.

De VUA ontwikkelt *blended learning*-modules ten behoeve van Scholae, een programma gericht op de zij-instroom van leraren Klassieke talen die al bevoegd zijn in een ander vak. UvA, VU, RUN, RUG en UL hebben hiertoe de krachten gebundeld. Drie jaar lang volgen de studenten één dagdeel colleges. De *blended learning*-faciliteiten – een digitale leeromgeving, een annotatieprogramma en een zelfstudiemethode metriek met video-uitleg – bevorderen het klassengevoel. De modules voor het eerste jaar zijn inmiddels gereed.

Bij de opzet van een tweejarige educatieve master wordt ook gebruikgemaakt van *blended learning*. De voorzieningen – onder andere kennisclips en peer reviews – zijn zowel op reguliere studenten van de educatieve master gericht als op zij-instromers met een bredere vooropleiding. De vormgeving van *blended learning*-vakken voor de educatieve master staat gepland voor medio 2016.

UL, UU, RUG en OU ontwikkelen een gezamenlijk programma waarmee werkende tweedegraads docenten met een hbo-achtergrond via *blended learning* worden opgeschaald tot academisch geschoolde eerstegraads docenten. Inmiddels is onderzocht hoe groot de huidige schakelprogramma's zijn en hoe een deficiëntieprogramma eruit zou moeten zien. Ofschoon sprake is van vertraging en onderbesteding, met name doordat het lastig is om goede uitvoerders te vinden, zullen de eerste *blended learning*-cursussen in het kader van dit project naar verwachting tegen de zomer van 2016 gereed zijn.

UU en OU onderzoeken in hoeverre de reguliere educatieve masterprogramma's ook kunnen profiteren van de investering in *blended learning*. Met name in de premasterfase zou *face-to-face*-onderwijs kunnen worden gecombineerd met online-onderwijs. In het najaar van 2015 is een projectgroep samengesteld met medewerkers van beide universiteiten, die verder nadenkt over de uitgangspunten en vormgeving van *blended* premasters. De eerste herontworpen cursus, met betrekking tot de semantiek van het Frans, wordt vanaf april 2016 aangeboden aan de UU. Een tweede cursus wordt in het najaar van 2016 aangeboden bij de opleiding Nederlands.

BIJLAGE 1: AANGEPAST INSTELLINGSBESLUIT

In de Staatscourant van 10 december 2013 (Nr. 34334) is de Regeling van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van 28 november 2013, nr. DL/483032, houdende wijziging van het Instellingsbesluit Commissie Regieorgaan Geesteswetenschappen gepubliceerd. Het aldus aangepaste instellingsbesluit luidt als volgt.

Artikel 1 Begripsbepalingen

In dit besluit wordt verstaan onder:

- a. *minister*: minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
- b. *commissie*: commissie als bedoeld in artikel 2.

Artikel 2 Instelling en taak

1. Er is een Commissie Regieorgaan Geesteswetenschappen.
2. De commissie heeft tot taak:
 - a. de minister te adviseren over de besteding van een bedrag van ten hoogste € 2 miljoen in 2009 ten behoeve van de uitvoering van het Nationaal Plan Toekomst Geesteswetenschappen zoals opgesteld door de gelijknamige commissie (Stcrt 2007, 204),
 - b. Ter uitvoering van het plan, genoemd in onderdeel a, de minister te adviseren over de besteding van een bedrag van respectievelijk:
 - 1° ten hoogste € 10 miljoen in 2010;
 - 2° structureel ten hoogste € 15 miljoen per jaar in de periode van 2011 tot en met 2015; en
 - 3° € 1,4 miljoen in 2014, € 1,3 miljoen in 2015 en € 1,3 miljoen in 2016, specifiek ten behoeve van een plan van aanpak gericht op de vermindering van het tekort aan leraren in de schoolvakken Nederlands, Engels, Frans, Duits en Klassieke Talen.
 - c. de minister te adviseren over jaarlijkse monitoring en een eindevaluatie, van de door de minister op basis van de adviezen bedoeld onder a en b, gefinancierde activiteiten
 - d. het, na de instemming van de minister met het advies, bedoeld onder c, uitvoering geven aan de monitoring en eindevaluatie van de gefinancierde activiteiten.
3. Ter uitvoering van de taak, bedoeld in het tweede lid, onder a en b, beoordeelt de commissie voorstellen van de faculteiten geesteswetenschappen van de universiteiten als genoemd in de bijlage van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek op basis van de daartoe door de Commissie Nationaal Plan Toekomst Geesteswetenschappen in haar rapport geformuleerde criteria.
4. In de bedragen die zijn genoemd in het tweede lid van dit artikel, onder b is een oploop van de middelen verwerkt van € 5 miljoen in 2010 en van € 10 miljoen vanaf 2011. Deze oplopen zijn indicatief op de aanvullende post bij het Rijk gereserveerd. Jaarlijks wordt bij Voorjaarsnota besloten over het per tranche beschikbaar stellen van deze oploop. De commissie zal hiervan door de minister zo spoedig mogelijk op de hoogte worden gesteld.
5. De eindevaluatie, bedoeld in het tweede lid onder d, vindt niet later plaats dan in 2015; voor wat betreft de activiteiten gefinancierd met de middelen, bedoeld in artikel 2, lid 2, onder b, 1^e en 2^e, en niet later dan in 2016 voor wat betreft het plan van aanpak gefinancierd met de middelen bedoeld in artikel 2, lid 2, onder b, 3°.

Artikel 3 Instellingsduur

De commissie wordt ingesteld met ingang van 1 april 2009 en wordt opgeheven per 31 december 2016.

Artikel 4 Informatieplicht

De commissie verstrekt aan de minister desgevraagd de door hem gewenste inlichtingen.

Artikel 5 Leden

1. Tot leden van de commissie worden benoemd:
 - a. prof. dr. F. van Oostrom, tevens voorzitter,
 - b. prof. dr. D.J.F. Bosscher,
 - c. prof. dr. H. De Dijn,
 - d. dr. B. Al en
 - e. mw. prof. dr. W. Otten en
 - f. drs. L.W. van Ruijven.
2. De commissie wordt bijgestaan door een secretaris. De secretaris is geen lid van de commissie.
3. De benoeming geschiedt voor de instellingsduur van de commissie.
4. Bij tussentijds vertrek van een lid kan de minister een ander lid benoemen.

Artikel 6 Werkwijze

1. De commissie stelt haar eigen werkwijze vast.
2. De commissie kan zich door andere personen doen bijstaan voor zover dat voor de vervulling van haar taak nodig is, waaronder, op persoonlijke titel, ambtelijke deskundigen.

Artikel 7 Tussenrapportages en eindrapport

1. De commissie brengt vóór 1 oktober 2009 een rapport uit met daarbij de adviezen, bedoeld in artikel 2, tweede lid, onder a.
2. De commissie brengt vóór 1 september 2010 een rapport uit met daarbij de adviezen, bedoeld in artikel 2, tweede lid, onder b, 1° en 2°, en c.
3. De commissie brengt voor 1 februari 2014 een rapport uit met daarbij de adviezen, bedoeld in artikel 2, tweede lid, onder b, 3°.
4. De commissie brengt met ingang van 2011 tot en met 2016 jaarlijks voor 1 juli een tussenrapportage uit waarin de commissie verslag doet van de uitkomsten van de monitoring, bedoeld in artikel 2, tweede lid, onder d.
5. De commissie brengt uiterlijk 1 september 2015 haar eindrapport uit met daarin de uitkomsten en aanbevelingen naar aanleiding van de jaarlijkse monitoring en de eindevaluatie, bedoeld in artikel 2, tweede lid, onder d, over de activiteiten gefinancierd met de middelen bedoeld in artikel 2, lid 2 onder b, 1° en 2°, en over het plan van aanpak, gefinancierd met de middelen, bedoeld in artikel 2, lid 2, onder b, 3°, uiterlijk 1 september 2016.

Artikel 8 Vergoeding van de commissie

1. De voorzitter en de andere leden van de commissie ontvangen in 2009 en 2010 een vaste vergoeding per jaar. De toepasselijke salarisschaal voor de voorzitter en de andere leden is het maximum van schaal 18 van bijlage B van het bezoldigingsbesluit Burgerlijke Rijksambtenaren 1984. De arbeidsduurfactor voor de voorzitter is in 2009 5/36 (met een maximum van € 10.000,-) en in 2010 3/36 (met een maximum van € 8.000,-).
De arbeidsduurfactor is voor de andere leden in 2009 3/36 en in 2010 2,5/36 (beide jaren maximaal € 5.000,-).
2. De voorzitter en de andere leden van de commissie ontvangen in de periode 1 januari 2011 tot en met

31 december 2016 een vergoeding per vergadering. De vergoeding per vergadering bedraagt 3% van het maximum van schaal 18 van bijlage B van het Bezoldigingsbesluit Burgerlijke Rijksambtenaren 1984. De vergoeding van de voorzitter van de commissie bedraagt per vergadering 130% van de hoogte van de vergoeding per vergadering die aan de andere leden van de commissie is toegekend.

3. De voorzitter en de andere leden van de commissie ontvangen een vergoeding van reis- en verblijfkosten op voet van het reisbesluit binnenland en het Reisbesluit buitenland. Deze vergoeding wordt door de secretaris van de commissie afgehandeld.
4. Twee of meer vergaderingen op dezelfde dag worden als één vergadering aangemerkt.
5. De vergoeding van de commissie zal in mindering worden gebracht op de middelen genoemd in artikel 2, tweede lid.

Artikel 9 Kosten van de commissie

1. De kosten van de commissie komen, voor zover goedgekeurd, voor rekening van de minister. Onder kosten worden in ieder geval verstaan:
 - a. de kosten voor vergaderingen en voor secretariële ondersteuning,
 - b. de kosten voor het inschakelen van externe deskundigheid en het laten verrichten van onderzoek, en
 - c. de kosten voor publicatie van rapportages.
2. De commissie biedt zo spoedig mogelijk na haar instelling een begroting en een planning voor de periode van de instellingsduur aan de minister aan. Bij het uitvoering geven aan activiteiten waarvan de begroting door de minister is goedgekeurd, handelt de commissie volgens de geldende (aanbestedings-)regels.
3. De kosten van de commissie zullen in mindering worden gebracht op de middelen genoemd in artikel 2, tweede lid.

Artikel 10 Verantwoording

1. De commissie legt jaarlijks voor 1 juli rekening en verantwoording af over de gemaakte kosten in het voorafgaande jaar. Vanaf 2011 kan dit indien gewenst tegelijk met de tussenrapportage bedoeld in artikel 7, vierde lid.
2. De commissie biedt de minister tegelijkertijd met haar eindrapportage, bedoeld in artikel 7, vijfde lid, een eindverslag aan waarin verslag wordt gedaan over de activiteiten gedurende de periode dat de commissie werkzaam is geweest. Dit eindverslag kan deel uitmaken van het eindrapport. Bij het eindverslag legt de commissie rekening en verantwoording af over de gemaakte kosten in 2016.

Artikel 11 Openbaarmaking

Rapporten, notities, verslagen en andere producten welke door of namens de commissie worden vervaardigd, worden niet door de commissie openbaar gemaakt, maar uitsluitend aan de minister uitgebracht, met uitzondering van correspondentie ter verkrijging van de voorstellen als bedoeld in artikel 2, derde lid.

Artikel 12 Intellectuele eigendom

De leden van de commissie werken mee aan het tot stand komen van een overeenkomst indien dit naar het oordeel van de minister noodzakelijk is om te komen tot kosteloos overdragen aan de minister van rechten met betrekking tot de intellectuele eigendom.

Artikel 13 Archiefbescheiden

De commissie draagt zo spoedig mogelijk na beëindiging van haar werkzaamheden of, zo de omstandigheden daartoe aanleiding geven, zoveel eerder, de bescheiden betreffende die werkzaamheden aan het archief van de directie Concernondersteuning van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Artikel 14 Inwerkingtreding

1. Dit besluit treedt in werking met ingang van tweede dag na de dagtekening van de Staatscourant waarin het wordt geplaatst en werkt terug tot en met 1 april 2009.
2. Dit besluit vervalt met ingang van 31 december 2016.

Artikel 15 Citeertitel

Dit besluit wordt aangehaald als: Instellingsbesluit Commissie Regieorgaan Geesteswetenschappen.

NB. Zoals gemeld in de Tussenrapportage 2009 en 2010 is prof. dr. H. de Dijn ultimo 2010 om gezondheidsredenen als lid teruggetreden. Op 19 december 2015 is dr. B.P.F. Al overleden.

BIJLAGE 2

Specificatie toewijzingen en facultaire lasten DGW tranche 2015 en cumulatieve saldi ultimo 2015
(bedragen x € 1.000; afgerond op één decimaal achter de komma)

1. TOEWIJZINGEN 2015

Faculteit	Basisbudget incl. loonbijstellingen	Oz-scholen	Budget ReMa-studenten	Totaal
1. UvA	2.275,5	57,9	-	2.333,4
2. UU	2.913,1	47,4	-	2.960,5
3. RUG	2.186,9	15,8	-	2.202,7
4. UL	1.891,0	36,9	-	1.927,9
5. RUN	1.671,2	15,8	-	1.687,0
6. VUA	758,5		-	758,5
7. EUR	296,9		-	296,9
8. UvT	417,8		-	417,8
9. UM	395,9		-	395,9
10. OU	384,5			384,5
Totaal	13.191,3	173,8	-	13.365,1

2. LASTEN 2015

Faculteit	Basislasten	Oz-scholen	Budget ReMa-studenten	Totaal
1. UvA	2.485,2	71,8	13,8	2.570,8
2. UU	2.910,7	47,4	0,0	2.958,1
3. RUG	2.186,9	15,8	0,0	2.202,7
4. UL	1.827,1	35,0	0,0	1.862,1
5. RUN	1.835,1	15,2	0,0	1.850,3
6. VUA	545,0		0,0	545,0
7. EUR	501,6		0,0	501,6
8. UvT	417,8		0,0	417,8
9. UM	395,9		0,0	395,9
10. OU	426,8		0,0	426,8
Totaal	13.532,1	185,2	13,8	13.731,1

3. JAARSALDI 2015 (excl. cumulatieve saldi ultimo 2014)

Faculteit	Basissaldo	Oz-scholen	Budget ReMa-studenten	Totaal
1. UvA	- 209,7	- 13,9	- 13,8	- 237,4
2. UU	2,4	0,0	0,0	2,4
3. RUG	0,0	0,0	0,0	0,0
4. UL	63,9	1,9	0,0	65,8
5. RUN	- 163,9	0,6	0,0	- 163,3
6. VUA	213,5		-	213,5
7. EUR	- 204,7		0,0	- 204,7
8. UvT	0,0		0,0	0,0
9. UM	0,0			0,0
10. OU	- 42,3			- 42,3
Totaal	- 340,8	- 11,4	- 13,8	- 366,0

4. CUMULATIEVE SALDI ULTIMO 2014

Faculteit	Basissaldo 2014	Oz- scholen	Budget ReMa- studenten	Totaal
1. UvA	209,7	13,9	13,8	237,4
2. UU	- 0,9	0,0	0,0	- 0,9
3. RUG	0,0	0,0	0,0	0,0
4. UL	4,3	2,5	0,0	6,8
5. RUN	163,9	0,3	0,0	164,2
6. VUA	22,2		0,0	22,2
7. EUR	212,9		0,0	212,9
8. UvT	0,0		0,0	0,0
9. UM	0,0		0,0	0,0
10. OU	219,9			219,9
afronding			- 0,1	- 0,1
Totaal	832,0	16,7	13,7	862,4

5. CUMULATIEVE SALDI ULTIMO 2015 (= 3 + 4)

Faculteit	Basissaldo	Oz- scholen	Budget ReMa- studenten	Totaal
1. UvA	0,0	0,0	0,0	0,0
2. UU	1,5	0,0	0,0	1,5
3. RUG	0,0	0,0	0,0	0,0
4. UL	68,2	4,4	0,0	72,6
5. RUN	0,0	0,9	0,0	0,9
6. VUA	235,7		0,0	235,7
7. EUR	8,2		0,0	8,2
8. UvT	0,0		0,0	0,0
9. UM	0,0		0,0	0,0
10. OU	177,6			177,6
afronding			- 0,1	- 0,1
Totaal	491,2	5,3	- 0,1	496,4

BIJLAGE 3

Specificatie toewijzingen en lasten actieplan "Meer goedopgeleide leraren in de schooltalen" (x € 1)

Instelling/project	Budget 2015	Lasten 2015	Saldo 2015	Saldo 2014	Cum. saldo ultimo '15	Budget 2016	Beschikb. '16 e.v.
	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3 = 1-2</i>	<i>4</i>	<i>5 = 3+4</i>	<i>6</i>	<i>7 = 5+6</i>
1. UvA							
1.a. Facultair coördinator lerarenopleiding	21.838	10.870	10.968	8.824	19.792		
1.b. Herinvoering didactische oriëntatie	2.000	pm	2.000	2.000	4.000		
1.c. Herprogramming educatieve minor	20.830	40.666	- 19.836	14.622	- 5.214		
1.d. Dag van het leraarschap	5.000	3.990	1.010	2.277	3.287		
Totaal UvA	49.668	55.526	- 5.858	27.723	21.865	49.400	71.265
2. UU							
2.a. Marktonderzoek; cursussen taal en educ.	109.580	34.752	74.828	39.627	114.455		
2.b. Route voor studenten met brede BA	24.000	19.234	4.766	5.485	10.251		
2.c. Duitse leraren Duits	16.750	14.629	2.121	1.751	3.872		
2.d. Blended learning (i.s.m. OU)	91.500	17.956	73.544	10.050	83.594		
Totaal UU	241.830	86.571	155.259	56.913	212.172	89.700	301.872
3. UL (t.b.v. DLG)							
3.a. Meerdere wegen naar leraarschap Duits	174.952	106.627	68.325	84.275	152.600	742.100	894.700
4. RUN							
4.a. Facultair coördinator leraarschap	64.167	41.025	23.142	15.840	38.982		
4.b. Wervingscampagne	5.884	13.673	- 7.789	16.357	8.568		
4.c. Ambassadeurs: Teachers in residence	95.000	68.040	26.960	27.366	54.326		
4.d. Ambassadeurs: Promovendi voor de klas	104.334	0	104.334	39.942	144.276		
4.e. Extra educatie: Flipping the classroom	30.000	15.395	14.605	35.046	49.651		
4.f. Extra educ.: Selectietraject leraar/trainer	10.000	0	10.000	28.371	38.371		
4.g. Duitsers doceren Duits	39.333	15.223	24.110	48.028	72.138		
Totaal RU	348.718	153.356	195.362	210.950	406.312	103.900	510.212
5. VUA							
5.a. Taalwijs	87.698	59.767	27.931	9.942	37.873		
5.b. Route voor studenten met brede BA	67.055	50.127	16.928	17.499	34.427		
5.c. Blended learning Scholae	62.970	30.478	32.492	3.221	35.713		
5.d. Tweejarige master met 'Blended learning'	69.613	65.507	4.106	16.957	21.063		
Totaal VUA	287.336	205.879	81.457	47.619	129.076	140.800	269.876
6. UvT							
6.a. Masterclass en symposium	38.203	45.474	- 7.271	8.319	1.048		
6.b. Drie landelijke modules	30.747	36.093	- 5.346	5.346	0		
Totaal UvT	68.950	81.567	- 12.617	13.665	1.048	59.900	60.948
7. OU							
7.a. Opschalen 2 ^e graads hbo naar 1 ^e graads academisch (OU-UU-UL-RUG)	246.153	69.620	176.533	112.769	289.302	467.100	756.402
8. Regieorgaan							
8.a. Digitale routekaart etc.	0	0	0	0	0	120.000	120.000
8.b. Nader in te vullen	0	0	0	0	0	82.960	82.960
Totaal Regieorgaan	0	0	0	0	0	202.960	202.960
Totaal generaal	1.417.607	759.146	658.461	553.914	1.212.375	1.855.860	3.068.235

BIJLAGE 4

Regeling persoonlijke budgetten researchmasterstudenten per 2016

LOGOS, DLG en Regieorgaan Geesteswetenschappen

Voor de verstrekking van de middelen t.b.v. de persoonlijke budgetten voor researchmasterstudenten met ingang van 2016 komen LOGOS, het DLG en het Regieorgaan Geesteswetenschappen het volgende overeen:

- 1) Ieder voorjaar (uiterlijk 15 mei) rapporteren de onderzoekscholen aan het DLG hoeveel ReMa-studenten zich in het kalenderjaar daarvoor bij hen hebben ingeschreven (alleen eerstejaars!) en hoeveel EC zij aan ReMa-studenten in dat jaar in totaal hebben uitgekeerd, inclusief aan ReMa-studenten van andere onderzoekscholen. Bij 30 nieuw ingeschreven studenten is de verwachting dat zij in totaal 300 EC hebben uitgekeerd (gemiddeld 10 EC per student gedurende hun opleiding).
- 2) Er wordt een marge gehanteerd van 25% vanwege uitval van studenten, studenten die naar het buitenland gaan en daar hun studiepunten mogen halen, verschil tussen cohorten (inschrijvingen zijn per nieuw cohort, uitkering deels op basis van eerder cohort), etc. Kortom als scholen voor 75% of meer van de op basis van het aantal nieuw ingeschreven studenten te verwachten EC hebben uitgekeerd, krijgen zij per student die zich in het kalenderjaar daarvoor bij hen heeft ingeschreven, een bedrag van € 500 à € 400 uitbetaald (zie ook punt 6). Als zij minder dan 75% van de te verwachten EC hebben uitgekeerd, krijgen zij dat jaar nog uitbetaald per nieuw ingeschreven student, maar tegelijkertijd een waarschuwing; als het jaar daarop het aantal EC niet boven de 75% komt, zullen zij recht-evenredig worden gekort totdat zij weer boven de 75% komen.
- 3) De betaling volgt uiterlijk op 1 oktober. Dus 1 oktober 2016 wordt het bedrag uitgekeerd van 2016 op basis van het aantal eerstejaars ReMa-studenten dat zich in de loop van 2015 heeft ingeschreven. De jaren daarop loopt het net zo. Ten aanzien van het academisch jaar 2014-2015 dient te worden opgemerkt dat er al vergoedingen van € 50 per studiepoint zijn verstrekt voor studenten die in het februaricohort 2015 zijn gestart. Bij de opgave van de eerstejaars in 2015 worden derhalve alleen de studenten van de septemberlichting (1 september – 31 december) meegeteld.
- 4) Conform het door de minister overgenomen advies betaalt het Regieorgaan de bedragen in 2016 uit aan de onderzoekscholen. De onderzoekscholen dienen derhalve geen facturen in bij de faculteiten. De uitbetaling in latere jaren zal geschieden door de rechtsopvolger van het Regieorgaan.
- 5) Het jaarlijkse budget Duurzame Geesteswetenschappen voor deze maatregel bedraagt k€ 200 plus eventuele loon- en prijsbijstellingen. Een hogere bijdrage vanuit Duurzame Geesteswetenschappen is niet voorzien. Het Regieorgaan is bereid eventuele jaaroverschotten op dit budget te reserveren voor eventuele jaartekorten. Het DLG kan voor zover nodig bij een dergelijk jaartekort een aanvraag met een beroep op deze reserve indienen.
- 6) Indien het beschikbare budget plus eventuele overschotten en bijstellingen ontoereikend is om de budgetten à € 500 uit te keren, wordt het bedrag per student bijgesteld naar minimaal € 400 om binnen de begroting te blijven. Wanneer dan nog steeds sprake is van een tekort, is het aan DLG en LOGOS om een oplossing te vinden.
- 7) Dit systeem gaat ervan uit dat er geen grote verschillen zijn in het aantal inschrijvingen per jaar en dat een onderzoekschool daarom ieder jaar ongeveer hetzelfde aantal studenten kan verwachten en EC kan uitkeren (binnen een marge van 25%). Als dit niet het geval blijkt te zijn, kan het systeem in exceptionele gevallen worden bijgesteld of uiteindelijk misschien moeten worden herzien.

- 8) Tegelijkertijd met de invoering van dit systeem vanaf voorjaar 2016 beloven de decanen dat zij erop zullen toezien dat de verplichting dat ReMa-studenten 10 EC in de loop van hun studie bij de landelijke onderzoekscholen volgen, voldoende erkend en gefaciliteerd wordt bij de lokale ReMa-opleidingen. In dat kader blijven zij toezien op naleving van de afspraken die door Regieorgaan, LOGOS en DLG zijn gemaakt¹, in het bijzonder op de opnemng van een ruimte van jaarlijks 5 EC voor verplichte deelname aan een cursus van de eigen onderzoekschool.

¹ Deze afspraken zijn als volgt weergegeven op blz. 40 van het Eindrapport Duurzame Geesteswetenschappen van 1 mei 2015:

- (1) Bij hun inschrijving in een researchmaster ontvangen studenten van de betrokken coördinator een overzicht van het onderwijs dat gedurende twee jaar van hun studie wordt aangeboden door de meest verwante onderzoekscho(o)l(en), waarin wordt aangegeven dat het gaat om hoogwaardig en intensief (inter)disciplinair onderwijs.
- (2) De inhoud van dit onderwijs is in beide jaren verschillend zodat een student minimaal 10 EC gespreid over twee jaar via de onderzoekschool kan volgen.
- (3) In de programmering van de researchmasters wordt per 2014-2015, indien en voor zover dat nog niet het geval is, een ruimte van jaarlijks 5 EC ingebouwd voor verplichte deelname aan een cursus van de eigen onderzoekschool (waarbij de student staat ingeschreven) en/of een andere onderzoekschool.

BIJLAGE 5

Omvang landelijke onderzoekscholen 2017-2021

DLG en LOGOS

Bij het vaststellen van de omvang van de onderzoekscholen was afgesproken om te kijken naar:

- het aantal researchmasterstudenten in de cohorten 2014-2015 en 2015-2016;
- het aantal betalende promovendi dat ingeschreven stond in 2015;
- het aantal instituten dat een financiële bijdrage levert aan de school (als indicatie van het aantal onderzoekers dat met de school is verbonden).

De weging tussen deze drie onderdelen was vastgesteld op 40:40:20. De resultaten van deze optelsom gaven aanleiding tot een nieuwe indeling in grote (4), middelgrote (8) en kleine onderzoekscholen (3).²

Onderzoekschool	Nieuwe status	Oude status	DLG-bijdrage	DGW-bijdrage	Nieuw totaal	Oud totaal
Archon	Middel	Klein	38.000	13.000	51.000	40.000
Huizinga	Groot	Groot	43.500	15.500	59.000	55.000
LOT	Groot	Groot	43.500	15.500	59.000	55.000
Media Studies	Middel	Groot	38.000	13.000	51.000	55.000
Mediëvistiek	Middel	Groot	38.000	13.000	51.000	55.000
NICA (Cultuurstudies)	Middel	Klein	38.000	13.000	51.000	40.000
NISIS	Klein	-	32.600	10.400	43.000	-
NOG (Gender)	Klein	Klein	32.600	10.400	43.000	40.000
NOSTER	Middel	-	38.000	13.000	51.000	-
OIKOS	Middel	Groot	38.000	13.000	51.000	55.000
OSK (Kunstgeschiedenis)	Klein	Klein	32.600	10.400	43.000	40.000
OSL (Literatuurwet.)	Middel	Groot	38.000	13.000	51.000	55.000
Politieke Geschiedenis (OPG)	Middel	Klein	38.000	13.000	51.000	40.000
Posthumus	Groot	Groot	43.500	15.500	59.000	55.000
Wijsbegeerte (OZSW)	Groot	Klein ³	43.500	15.500	59.000	40.000
Totaal			575.800	197.200	773.000	

² WTMC is in dit overzicht niet opgenomen. Het is wel lid van LOGOS maar heeft een aparte financiering.

³ OZSW was oorspronkelijk klein, want omvatte alleen de school voor filosofische ethiek (OZSE).